

La bomba de Pal i els efectes del Glòria

Tornar a posar en funcionament l'estació de bombament de Pal, ubicada a la platja de la Marquesa, ha estat una prioritat per a la Comunitat de Regants de l'Esquerra de l'Ebre per a traure l'aigua del mar de les parts més fondes del Delta

Deltebre L. Bertomeu

Dimarts 21 de gener en les hores més crítiques del pas del temporal Glòria pel delta de l'Ebre, hi va haver un factor que va encendre totes les alarmes a la seu de la Comunitat de Regants de l'Esquerra de l'Ebre: el sistema de bombament de l'estació de Pal -ubicada a la platja de la Marquesa- havia quedat col·lapsat. La força del mar va taponar tot el canal de desguàs i va paraitzar el sistema de cargols fins a aturar, per tant, la funció que té esta estació de desguassar gran part dels camps d'arròs de l'hemidelta esquerre. L'àrea d'influència de l'estació de Pal és de 3.148 hectàrees i, a més, s'ha d'afegir també que ajuda a desguassar una part important del nucli urbà de Deltebre en cas de pluges importants.

El col·lapse de Pal va agreujar, per tant, encara molt més els efectes del temporal, ja que gran part de les hectàrees d'arrossars que desemboquen a Pal estan sota el nivell del mar, amb profunditats màximes de fins a 30 centímetres. **"Amb la bomba inutilitzada el mar va penetrar fins a tres quilòmetres mar endins, seguint el seu recorregut natural a través dels desguassos fins a les parts més fondes de l'hemidelta esquerre"**, explica Javier Casanova, president de la Junta de Govern de la Comunitat de Regants de l'Esquerra de l'Ebre. Així l'aigua salada, a través dels desguassos, es va quedar a només 1 quilòmetre de nucli urbà de Deltebre i va arribar fins a la zona coneguda com la Illeta.

A l'entrada de l'aigua del mar, per la força de les onades, cal afegir-hi també que el temporal va deixar més de 200 litres per metre quadrats a l'hemidelta nord que no podien ser desguassats perquè Pal estava col·lapsat. **"Gran part del terme de Deltebre està lligat al funcionament d'esta estació de bombeig"**, insistix Casanova. Davant esta situació gran part de l'hemidelta esquerre va quedar inundat per l'aigua de mar i l'aigua de pluja. Això va obligar l'Ajuntament de Deltebre a col·locar una bomba -que va funcionar entre dimarts dia 21 i dissabte dia 25, les 24 hores al dia- per a traure l'aigua del desguàs del Préstamo que recorre el

A dalt, mapa de l'àrea d'influència de l'estació de bombament de Pal. A sota, imatge de la bomba reparada el passat diumenge 26 de gener i imatge aèria de l'estat en què va quedar l'estació després del Glòria, totalment taponada. / CEDIDES

nucli urbà de Deltebre en paral·lel a la carretera TV-3454 i que, en no poder desguassar correctament, va arribar al punt del desbordament.

Per tot plegat, tornar a posar Pal en funcionament va ser la principal prioritat dels regants, per a poder traure l'aigua de les 3.148 hectàrees que havien quedat inundades pel Glòria. L'estació de bombament de Pal va tornar a funcionar diumenge, dia 26

de gener, després de tres dies de treball intens per part dels mitjans tècnics de la Comunitat i dels Bombers de la Generalitat per a retirar tota l'arena que el Glòria havia tirat sobre el sistema de bombeig fins que va arribar al col·lapse. Estos treballs d'urgència per a reparar Pal han tingut un cost aproximat de 200.000 euros, tot i que Casanova calcula que tota la posada a punt del sistema tindrà un cost de 500.000 euros. **"Hauré d'adaptar l'estació de bombeig perquè no torne a passar i puguem blindar el sistema de bombament en cas d'un altre temporal com este"**. **"Tota la infraestructura hidràulica de l'hemidelta nord està lligat a Pal. És l'estació de bombament més important perquè desguassa la zona**

L'estació de Pal trigarà fins a 10 dies a drenar tota l'aigua acumulada pel Glòria

més fonda", insistix Casanova.

L'actual sistema hidràulic del Delta va entrar en funcionament a principis de la dècada del 1980 en un projecte realitzat per IRYDA (Institut Nacional de Reforma i Desenvolupament Agrari). A l'hemidelta esquerre hi ha en funcionament les bombes de les Olles, d'Illa de Mar, de Pal, de la Pedrera i de Tramuntano -estes dos últimes descarreguen al riu Ebre-. **"Davant un escenari de canvi climàtic i augment del nivell del mar, estes estacions de bombament són claus per a la planificació hidràulica del Delta"**, diu Casanova. És per això que en paral·lel a la Taula de Consens s'ha començat a treballar amb la idea de fer un pla integral de gestió de les masses d'aigua dolça de la plana deltaica per a definir-ne els usos mediambientals, agrònomic i de la resta de sectors implicats. El document també hauria de preveure també un mapa d'inundabilitat marina.

L'estació de Pal té una capacitat de bombeig de 10m³ per segon quan treballa al màxim del seu rendiment i els regants calculen que trigarà uns deu dies a drenar tota l'aigua que el Glòria ha deixat sobre esta zona de l'hemidelta esquerre. ■